

MONAKO

Monako

NAD SLIKOVITIM STARIM MESTOM MONAKO Z OVINKASTIMI ULICAMI IN SENČNATIMI MAJHNIMI TRGI SE DVIGA KNEŽJA PALAČA GRIMALDIJEV. NEKATERI DELI TE ZGRADBE SEGAJO VSE DO 13. STOLETJA.

Kneževina Monako, za vatikansko državo najmanjša suverena država na svetu, ima dve različni podobi. Na eni je mesto Monako, ki stoji na skalni polici in sega v morje, na drugi strani pristanišča pa mondeno novo mesto Monte Carlo. Med njima leži pristanišča in poslovna četrt La Condamine z modernimi nebotičniki. Tu lahko vse leto vidimo največje in najbolj luksuzne jahte odličnikov in bogatašev.

10. junij. Ta pokrajina je že v 5. st. pr. n. št. dobila ime po grških priseljencih. Ti so jo poimenovali

Monoikos ("Edinstveni") v čast njihovega boga Herakla. Iz tega se je pozneje razvilo ime današnje kneževine Monako. Temeljni kamen za postavitev trdnjave – in s tem poznejšega mesta – so 10. junija 1215 položili Genovčani, ki jim je cesar podelil to pokrajino. Danes stoji na istem kraju monaška knežja palača.

Skala Grimaldijev. Genovska državljanska vojna med gvelfi in gibelini je dolgo vplivala na Monako. Gibelinski družini Doria in Spinola ter gvelfski družini Fieschi in Grimaldi so se zvrstile na oblasti nad takrat pusto skalo. Leta 1296 so skupaj z gvelfi iz Genove pregnali tudi Grimaldije. Prvi poskusi, da bi zavzeli trdnjavo v Monaku, so

Temeljni kamen za knežjo palačo so položili leta 1215. Šele v 17. stoletju pa je dobila današnjo podobo.

DEJSTVA se ponesrečili. Toda prvi poskus velja še danes kot ustanovitveni datum hiše Grimaldi v Monaku: 8. januar 1297. Šele leta 1419 so Grimaldiji lahko končno odšli v "svoj" grad, iz katerega se jim ni bilo treba nikoli več umakniti. Leta 1507 je Genova poskusila še zadnjič osvojiti Monako, 100 dni so oblegali pečino, vendar brez uspeha.

Prva igralnica. Več stoletij so knezi in kneginje hiše Grimaldi spretno krmarili skozi evropsko zgodovino. Razne zveze, vojne in francoska revolucija so hudo prizadele ta mali košček zemlje, da je počasi krvavel. Naloga kneza Karla III. (1856–1889) pa je bila, da bo to propadajočo državico spet spravil na noge. In kaj je naredil? Da bi kneževini priskrbel nov vir dohodkov – ne glede na počasi naraščajoči turizem – je ustanovil Sociétés des Bains de Mer, ki naj bi potem vpeljala igralnico v slogu *belle époque*. Od leta 1863 je posel stekel z vso močjo, kazino je postal svetovna uspešnica. Že leta 1869 so lahko opustili neposredno obdavčitev. Na novo so zgradili hotel ob hotelu. Območje okoli kazinoja so imenovali v čast kneza Monte Carlo in leta 1879 slavnostno odprli še monaško opero.

"Noblesse meets Hollywood". Po letu 1956 je iz bogate kneževine z dopustniškim pridihom in igralnico Monako postal mondeno in blesteče mesto. Knez Rainier III. se je poročil z ameriško filmsko igralko Grace Kelly, ki je s filmi, kot je *Ujemite tatu* skupaj z Caryjem Grantom dosegla svetovno slavo. Z vplivom Grace Kelly kot kneginje Gracie Patricie je Monako končno postal torišče bogatašev tega sveta.

Trdnjava motošporta. V resnici je Monte Carlo samo mestni predel in vladno okrožje Monaka, znan po kazinoju, plaži in visoki družbi. Večkrat ga napačno omenjajo kot prestolnico Monaka, čeprav Monako sploh nima glavnega mesta, saj je to prava mestna država. Tu se vsako leto začne in konča reli Monte Carlo – poleg tega pa pelje prečno skozi Monte Carlo proga formule 1 za veliko nagrado Monaka.

*Število prebivalcev Monaka: ok. 32.000

*Znamenitosti: katedrala sv. Nikolaja, Grand Casino, La Chapelle de la Miséricorde, Monte Carlo Story, Muzej spominov Napoleona, Muzej predzgodovinske antropologije, Muzej vizitacijske kapele, Muzej lutk, Oceanografski muzej in akvarij, Palais du Prince, Saint Charles, živalski vrt

ZNAMENITE OSEBNOSTI

*Albert II. (roj. 1958), monaški knez

*Grace Patricia Kelly (1929–1982), kneginja Gracia Patricia

*Rainier III. (1923–2005), monaški knez

Sredina: V Monaku si moramo nujno ogledati kazino.

Spodaj: Jahte v monaškem pristanišču.

